

Føroya Sosial-Demokratatur

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 12

Lýsingarprísur fyri mnt: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 22. mars 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Arg.

Politisk hevndargerð móti P. M. Dam

Verður at rækka allar fiskimannasamtøkur, ið hava fingið sær skip

Ein søguligur dagur á tingi týsdag-
in, tann 18. í hesum.

Tá lögdu stjórnarflokkarnir av
grimdum á formann Føroya javnaðar-
flokks, P. M. Dam, lýstu hann og hans-
ara stríðsfelagir í hann í 25 ár sum
hevnd fyri, at hann uttan at víka,
hvørki fyri einari ella aðrari hóttan,
stóð sum hetjan í Danmark og her
fyri fiskimannakrøvini:

**fulla lönjavning og fulla
forsoktsrindan**

Aftur fyri hesa stóðu Dams og hans-
ara altíð trúgva og djarva stríð fyri
fiskimannin og arbeidsmannin skuldi
hann, sögdu stjórnarflokkarnir, lida
tann »tortur« — sum ein tók til — at
steingjast úti frá tí virki arbeidaranna
og fiskimanna, ið hann, sum eingin
annar hevði stríðst fyri at seta á stovn
við herum hondum at kalla, og sum
hann, nú tað av kreppuávim hevði
fingið hóttafall, fram um nakran ann-
an hevði lagt síni undrunarverdu
evnir í fyri at fáa bjargað aftur á
beinini.

Djevlakrøv

Fyri at geva ta lögtingsábyrgdina,
ið landsstýrið skrivliga hevði bundið
seg til — tað gav hann, tí teir harrar
trúðu, at tað var so vist sum amen í
kirkjuni, at Dam ikki kundi reisa tað
lán, sum landsstýrið hevði uppgivið
— kravdi landsstýrið og stjórnarflokk-
arnir í illsinni og grimum politiskum
hevndarhuga, at Dam og allir hansara
menn sjálvir skuldu stemma fyri, at
Dam og eingin av fyrrv. ella núver-
andi sosialdemokratisku driftsráðslim-
um A. T.'s skuldu kunna veljast aftur
í driftsráðið, so leingi hitt almenna
hefur nakran pening í A. T.

Tað var sagt javnaðarmonnum av

Mál stjórnarflokkanna er:

allar smámannafyri- tøkur skulu knasast

**fyri at nakrir stórir. Kjølbro, Dahl,
Godtfred o.a. skulu sópa alt undir seg**

nevndarformanni A. Sørensen og av
lögtingsformanninum, at um teir ikki
atkvøddu fyri hesum, vildu stjórnar-
flokkarnir lata uppskotið um at geva
Froðbjar sóknar kommunu lánlovi og
ábyrgd fyri láni til at læna víðari til
A. T., falla.

Tá reistist P. M. Dam og sýndi seg
sum tann stóra mannin, fór niðan á
talarapallin og segði:

»Eg havi verið við til at reist og
skapt hetta arbeidaranna og fiski-
mannavirknið, givið tí míni bestu ev-
nir og ofta tunga arbeiði. Eg kann
við góðari samvitsku siga, at eg, nú
tá ið tað kom til at standa til fals,
havi einki spart og einki eirt av
míni arbeidsorku fyri at fáa tað
aftur á fótur, tí eg veit betri enn
nakar annar, hvussu harðliga tað
treingir hjá arbeidsleysum at fáa
arbeiði at liva av.

Fyri mær er tað alt í hesum máli
at fáa virkið aftur í fulla gongd. Eg
fari tí at biðja tykkum mínar parta-
menn siggja uppá hetta mál sum eg.
Eg veit, tað er tungt at leggja sínar
vinir og partamenn undir tilíkar
treytir. Men fyri sakina greiða vit
atkvøðu fyri teimum uppgivnu treyt-
um.«

So fór atkvøðan fram.

Javnaðarmenn stemmaðu allir sum
ein.

Lánlovið og lögtingsábyrgdin var
samtykt.

**Men um ikki alt skal
kunna sigast at vera ein
karrotin spilla**

innanfyri stjórnarflokkanna poli-
tikk, er reglan fyri terra framtíðar
saneringsstøðu tann,

Lönarviðbótin 390 krónur

Aftaná at allar umsóknirnar eru inn-
komnar, er lönjavningargrunnurin far-
in at býta út lönarviðbótina. Hon er
fyri seinasta ár 390 kr. uppá hvønn
mann, ið søkt hefur.

Hetta var alt fyri sveittan og slitið.
Drápsgerðir afturhaldsins gera
at stórliga verri verður tað komandi
ár.

So illa var statt nú skipini fóru av
stað, at tað var nærum ógjørligt hjá
einum hópi av fiskimonnum at fáa

Av Suðurlandinum

Veðrið hefur verið vánaligt seinasta
dagarnar. Nógvar skip eru nú yvirkom-
in og onnur á veg. Hósdagin hövdu
skipini vánaligt veður, ættin útsynning-
ur vestan, vindmegi 6—8, tung vestan-
alda. Skip, ið komin vóru 200 fjórð-
ingar úr Føroyum, hövdu tó gott veð-
ur. Keflavík var eitt av fyrstu skip-
unum, ið kom yvir. Fekk 100 fiskar
mikudagin. Garnaskipiniingu frá
500 uppí 1500 fiskar hósdagin.

Polo

farmaskonnartin hjá Kjølbro kom úr
Methel seinasta sunnudag við 230 t.
av kóli til p.f. Kjølbro. Hevur verið á
beding og skal taka kolafarm úr Hval-
ba til Danmarkar og síðani sement-
farm aftur til Føroya.

at eitt felag ella onnur samgonga
millum fiskimenn, arbeidarar og aðrar
má fyri at fáa saneringarhjálp á ein-
ella annan hátt fyrst seta stjóra og
nevnd av og skipa fyri, at eingin av
teimum ella nøkrum, sum áður hava
sitið í virkisins nevnd, verða aftur-
vald til stjóra ella nevndarlimir, so-
leingi almennur peningur er í fyrítök-
uni, ið fær tingsins stuðul.

Tað mugu allir partar viðganga

at einki felag ella fyrítøka, sum hefur
søkt hitt almenna um hjálp, hefur havt
nær ella námindis so greiðan og væl
skipaðan roknskap við fullfíggiðum
rekonstruktionspláni at lagt fram, sum
A. T.

P. M. Dam, driftsráðslimirnir og
stjóri felagsins skipaðu frá fyrsta degi
fyri at hava statsautoriseraða rok-
skapargranskan og dagliga revisión
av ongum minni enn av roknskapar-
ekspertinum, bankastjóra Jacob Baia.

**Tað sitandi driftsráðið við
P. M. Dam á odda**

hefur nú, tá ið á stóð, vist eitt tilíki
idni og eldhug fyri at fáa virkið aftur

Frámh. á 4. s.

fatur í einum gummistývlum ella olju-
klæðum.

Tolnari menn enn Føroya fiskimenn
finnast ikki.

Útróðurin

Seinasta leygardag fingi bátarnir
lítið. Hesa vikuna hefur veðrið verið
ólágligt og streymurin harður. Veid-
an hefur ikki verið stór — javnliga
20.000. Fuglafirði: Kambur og Eirik-
víku: Sörvági: Broddin 15000 pund,
Røynðin 5000, Sandi: Vörður 14000,
Brynild 15000, smábátar 1000 pund
uppá bátin. Vági: City 14000, Fagri-
klettur 23000, Leif 19000, Norðlýsið
20.000. Fuglafirði: Romulus og Eirik-
ur hvør síni 15.000. Skálafjörður:
Akranes 21.000, Skálafossur 9000,
Gulenni 17000.

Tekniski skúlin í Klakks.

Arbeiðið við at støypa hin nýggja
tekn. skúlan í Klakksvík hefur verið
útbúið. Jens Vilhelm o. a., ið hövdu
løgsta boð fingi arbeðið.

Dragaberg

roynir undir Føroyum til ís. Hann
hefur fingið eitt sindur av fiski um
náttina. Um dagin fæst einki.

53 fyri, 8 ímóti

**Havnar arbeidsmannafelag viðtikið at gerast
limur í Det samvirkende Fagforbund**

Á fundi í Havnar arbeidsmannafelag
hóskvöldið varð viðtikið við stórum
meiráluta, at felagið gjørdist limur í
Det samvirkende fagforbund í Dan-
mark. Viðtøkan varð gjørd við 53 at-
kvøðum fyri, 8 ímóti og nakrar vóru
blankar.

Til viðgerðar var eisini umsókn frá
Suðuroyar fiskimannafelag um upp-

tøku í Føroya arbeidarafelag. Hesum
gekk felagið ímóti, tí hidið var, at
fiskimannafelöginu áttu fyrst at gera
samgongu sínámillum.

Havnara arbeidarar hava við hesi
viðtøku givið 14. september dyggiliga
framman á, tí sum kunnugt heittu teir
á arbeidararnar um ikki at ganga við
til henda felagsskap.